

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Mgr. et Mgr. T. N.,** proti žalované: **Kancelář prezidenta republiky,** se sídlem Praha 1, Pražský hrad, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č. j. 9 A 65/2013 - 49,

takto:

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalované s e nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 2. 2013, č. j. 2450/2013 (dále jen "rozhodnutí I. stupně"), podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 106/1999 Sb."), odmítla žádost žalobce (dále jen "stěžovatel") o poskytnutí informací, kterou se stěžovatel domáhal poskytnutí následujících dokumentů:

- i. kopie návrhu (znění amnestie) poradce prezidenta republiky P. H. včetně doprovodného komentáře;
- ii. všech obdobných písemných návrhů znění amnestie vyhlášené dne 1. 1. 2013, a to ve všech jejích pracovních verzích, anebo o sdělení, že žádné další písemné návrhy znění amnestie vypracovány nebyly;
- iii. stanoviska Odboru legislativy a práva Kanceláře prezidenta republiky k amnestii vyhlášené dne 1. 1. 2013;
- iv. všech obdobných stanovisek vypracovaných k amnestii, ať již vznikly před jejím vyhlášením nebo po něm, anebo o sdělení, že žádná další stanoviska k amnestii vypracována nebyla.

Podle rozhodnutí I. stupně žalovaná stěžovatelem požadovanými údaji nedisponuje, od prezidenta republiky nemá v této věci žádné podklady. Další požadované materiály pak jsou soukromou korespondencí zaměstnanců žalované, nikoli evidovanými dokumenty či úředními úkony.

Rozhodnutím vedoucího žalované ze dne 6. 3. 2013, č. j. KPR 3123/2013, bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí I. stupně a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. V odůvodnění napadeného rozhodnutí vedoucí žalované konstatoval, že stěžovatel nadále trvá na požadavku na poskytnutí požadovaných informací. Žalovaná ovšem jako povinný subjekt žádnou kopii návrhu poradce prezidenta republiky P. H. včetně doprovodného komentáře nemá a nikdy neměla, šlo jen o soukromou iniciativu jmenovaného. Žalovaná nemá a nikdy neměla obdobné písemné návrhy znění amnestie vyhlášené dne 1. 1. 2013, a to ve všech jejích pracovních verzích, protože jí prezident republiky nikdy žádný úkol tohoto typu nezadal. Odbor legislativy a práva žalované k amnestii vyhlášené dne 1. 1. 2013 nikdy žádné stanovisko nezpracoval, protože také nikdy žádný úkol zpracovat podklady pro amnestii nedostal. Jediným a výlučným autorem amnestie je prezident republiky. Žalovaná proto posoudila předmětnou žádost o informace podle § 2 zákona č. 106/1999 Sb. jako nedůvodnou, neboť nedisponuje požadovanými dokumenty a protože se jedná o ústavní právo prezidenta republiky, které nemusí zdůvodňovat.

II. Napadený rozsudek městského soudu

Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalované správní žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen "městský soud"), kterou se domáhal "[z]rušení rozhodnutí vedoucího žalované ze dne 6. 3. 2013, č. j. KPR 3123/2013, jakož i zrušení rozhodnutí I. stupně ze dne 15. 2. 2013, č. j. 2450/2013, a aby bylo žalované nařízeno, aby stěžovateli poskytla návrh znění amnestie vypracovaný tehdejším zaměstnancem Kanceláře prezidenta republiky P. H., a dále všechny obdobné písemné návrhy znění amnestie vyhlášené 1. ledna 2003, a to ve všech jejich pracovních verzích". Městský soud žalobu stěžovatele rozsudkem ze dne 19. 11. 2014, č. j. 9 A 65/2013 - 49, dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."), zamítl.

Městský soud dospěl k závěru, že pouhé přesvědčení stěžovatele o tom, že žalovaná má požadované informace k dispozici, k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí nepostačuje. Žalovaná i při jednání před městským soudem setrvala na tom, že předmětnými informacemi nedisponuje, přičemž JUDr. Václav Pelikán, ředitel odboru legislativy a práva žalované, nechal prověřit veškerou poštu a informační systém žalované. Z tohoto důvodu tyto informace nemůže stěžovateli poskytnout. Městský soud považoval za nutné zdůraznit, že mu zákon neumožňuje jakkoliv zpochybňovat či vyvracet pravdivost argumentace žalované jako povinného subjektu, že požadovanou informaci ve své dispozici nemá. Žalovaná je jistě nejlépe obeznámena s tím, zda má určité informace ve svém držení či nikoliv. Pokud žalovaná tvrdí, že tomu tak není, nepřísluší městskému soudu, aby ji prováděním důkazů přesvědčoval o opaku. Městský soud nepochyboval o tom, že čelný zaměstnanec žalované, jenž za ni jednal v řízení před městským soudem, uvedl při ústním jednání pravdivé údaje o této zásadní skutečnosti. Proto městský soud při ústním jednání rozhodl, že nebude provádět dokazování stěžovatelem navrženými důkazy, neboť vzhledem k žalovanou jednoznačně deklarované skutečnosti, že předmětnými informacemi nedisponuje, shledal jakékoliv provádění dokazování v tomto směru nadbytečným.

Stěžovatelem navržení svědci nadto nemohli dle názoru městského soudu být informováni o tom, jakými informacemi žalovaná reálně disponuje, lépe než ředitel odboru legislativy a práva žalované. Výjimkou byl současný vedoucí žalované, pan V. M., který je

vzhledem ke své funkci jistě detailně seznámen s tím, jaké informace o amnestii má žalovaná k dispozici. Jeho výslech však městský soud považoval za nadbytečný, neboť lze důvodně očekávat, že jmenovaný by ve své výpovědi pouze potvrdil sdělení ředitele odboru legislativy a práva žalované, které sám podepsal. Městský soud dále přihlédl k tomu, že žádný ze stěžovatelem označených svědků ve svých mediálních prohlášeních, na které stěžovatel rovněž ve svých podáních odkazuje, neuvedl, že návrh amnestie či stanovisko k ní vypracovala konkrétní osoba "v rámci plnění svých úkolů zaměstnance Kanceláře prezidenta republiky a následně ho předala svému zaměstnavateli, tj. žalované, k dalšímu využití". Městský soud nevyhověl ani návrhu stěžovatele na provedení důkazu policejním spisem týkajícím se vyšetřování toho, zda při přípravě amnestie nebyl poskytnut úplatek, neboť pro případná vysvětlení či výpovědi osob, které by mohly být součástí tohoto spisu, platí obdobně výše uvedené.

Skutečnost, že povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje, je pak dle městského soudu bez dalšího objektivním důvodem znemožňujícím vyhovění žádosti o poskytnutí takové informace. Pokud povinný subjekt požadovanou informaci nemá, nemůže jí totiž logicky ani žadateli poskytnout. Žalovaná proto nemohla dle městského soudu postupovat jinak než stěžovatelovu žádost odmítnout.

III. Kasační stížnost

Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, jež podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel konkrétně namítl, že pokud žalovaná uvedla, že požadované materiály byly "osobní korespondencí", resp. "soukromou iniciativou" jejích zaměstnanců, zejména P. H., takové tvrzení je v rozporu s údaji ve spise, podle nichž P. H. jednal "na osobní pokyn" prezidenta republiky.

Stěžovatel má za to, že městský soud měl přistoupit k předvolání a výslechu jím navržených svědků, a to nikoli proto, aby městský soud "přesvědčoval" žalovanou jako povinný subjekt, ale aby byly vyjasněny zcela zjevné a zásadní rozpory v tvrzeních bývalých a současných zaměstnanců žalované. Rozporné je přitom dle stěžovatele i samo vyjádření žalované, která uvádí, že "[p]odklady pro novoroční amnestii exprezidenta Václava Klause zpracovali bývalý ředitel Odboru politického Ladislav Jakl, bývalý vicekancléř P. H. a Mgr. P. H., a to na osobní pokyn prezidenta republiky", a zároveň trvá na tom, že žádnými podklady nedisponuje.

K odkazu žalované na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2011, č. j. 2 Ans 8/2010 - 68 (rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), stěžovatel uvedl, že zmíněný rozsudek Nejvyšší správního soudu se týkal případu, jehož skutkové okolnosti byly značně odlišné. V uvedeném rozsudku se zdejší soud zabýval případem, kdy stěžovatel JUDr. Z. J. žádal po žalované informaci, "[j]ak a kdy sdělil úřad prezidenta republiky advokátní kanceláři JUDr. A. P. mé osobní údaje včetně čísla mobilního telefonu mého zaměstnavatele". V daném případě přitom nebyl důvod předpokládat, že by prezident či jeho kancelář tyto údaje sdělovali, JUDr. A. P. si je bezpochyby mohl opatřit i jinak.

Stěžovatel opírá svou domněnku, že žalovaná má k dispozici různé návrhy znění amnestie, především o zdravý rozum, resp. běžnou správní praxi. Podle stěžovatele je absurdní, aby amnestie prezidenta republiky existovala toliko v ústní podobě a takto byla nadiktována redaktorům Sbírky zákonů. Stěžovatel nezpochybňuje závěr městského soudu, že "[č]elný zaměstnanec Kanceláře prezidenta republiky [...] uvedl při ústním jednání pravdivé skutečnosti", tj. že se nový ředitel odboru legislativy a práva žalované pokusil dokumenty o amnestii najít, avšak nenalezl je.

Stěžovatel však namítá, že tento jev může mít přirozené vysvětlení. V mezidobí po ukončení správního řízení a před zahájením řízení před soudem prošla Kancelář prezidenta republiky kompletní personální obměnou na všech vedoucích pozicích, včetně funkcí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky, ředitele odboru politického, tajemníka prezidenta republiky či ředitele odboru legislativy a práva. Je proto možné, že žalovaná požadovanými informacemi disponuje, avšak nalézají se na jiném místě či pod jiným označením, než očekával současný ředitel odboru legislativy a práva žalované. Právě k tomuto účelu měl posloužit výslech svědků.

Stěžovatel poukázal na veřejně dostupnou výroční Zprávu o činnosti Archivu Kanceláře prezidenta republiky za rok 2013, vypracovanou vedoucím archivu PhDr. J. D. dne 5. 2. 2014. Z ní dle jeho názoru vyplývá, že zdaleka nikoli všechny dokumenty v Kanceláři prezidenta republiky z roku 2013 jsou již řádně archivované a zpracované. Na str. 7 se dle stěžovatele uvádí: "Podle údajů ze základní NAD k 31. 12. 2013 bylo Archivu KPR svěřeno do péče celkem 22 archivních souborů o rozsahu 1 408,18 běžných metrů (bm) – z toho 1 010,58 (71,76 %) nezpracovaných, 397,6 (28,24 %) zpracovaných a 63,49 (4,44 %) inventarizovaných, 1 960 300 MB (vše nezpracováno) a 15 908 evidenčních jednotek – z toho 11 271 (70,85 %) nezpracovaných, 4 637 (29,15 %) zpracovaných a 2 639 (16,59 %) inventarizovaných. [...] V březnu 2013 byly převzaty dokumenty ze sekretariátu Václava Klause a Livie Klausové z let 2003-2013 v rozsahu 23,28 bm a 1 950 5000 MB. "

Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti opětovně uvedla, že stěžovatelem požadované informace nemá. Dodala, že za relevantní považuje argumentaci stěžovatele, z níž, s odkazem na Zprávu o činnosti Archivu Kanceláře prezidenta republiky, vyplývá, že v tomto archivu je část archivních souborů zpracovaných a část ještě nezpracovaných. V návaznosti na tuto argumentaci proto v mezidobí ověřila, že části nezpracovaných archivních souborů pochází i z funkčního období prezidenta republiky Václava Klause, avšak žádná listina, která by se týkala jím vyhlášené amnestie, mezi nimi není. Žalovaná prověřila také tajný protokol příslušného útvaru žalované, v němž jsou archivovány listiny s utajovanými informacemi, ale ani zde žádný spis týkající se předmětné amnestie není.

S ohledem na uvedené žalovaná navrhuje kasační stížnost stěžovatele zamítnout. V této souvislosti odkázala na odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu, z něhož plyne, že pouhé přesvědčení stěžovatele o tom, že žalovaná má požadované informace k dispozici, k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí nepostačuje, a že pokud povinný subjekt požadovanou informaci nemá, nemůže ji logicky ani žadateli poskytnout.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel se včasnou kasační stížností (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozsudku městského soudu, který vzešel z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje všechny zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a stěžovatel má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v souladu s § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatňoval stěžovatel v kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná.

Nejprve považuje Nejvyšší správní soud za potřebné zdůraznit, že podanou správní žalobou se stěžovatel domáhal (mimo zrušení napadených rozhodnutí žalované v obou stupních) toliko, aby bylo žalované nařízeno, aby "stěžovateli poskytla návrh znění amnestie vypracovaný tehdejším zaměstnancem Kanceláře prezidenta republiky P. H., a dále všechny obdobné písemné návrhy znění amnestie vyhlášené 1. ledna 2003, a to ve všech jejich pracovních verzích".

Přestože se stěžovatel domáhá v souladu s § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. zrušení napadeného rozhodnutí žalované jako celku, jeho žalobní i kasační námitky směřují výhradně proti neposkytnutí "návrhu znění amnestie vypracovaného tehdejším zaměstnancem Kanceláře prezidenta republiky P. H., a dále všech obdobných písemných návrhů znění amnestie vyhlášené 1. ledna 2003, a to ve všech jejich pracovních verzích", tj. informací uvedených bod body i) a ii) napadeného rozhodnutí žalované. Žalobní a kasační námitky stěžovatele tedy nijak nenapadají rozhodnutí žalované ve vztahu k výrokům iii) a iv) tohoto rozhodnutí, tj. co se týče odmítnutí žádosti stěžovatele o poskytnutí "stanoviska Odboru legislativy a práva Kanceláře prezidenta republiky k amnestii vyhlášené dne 1. 1. 2013 a všech obdobných stanovisek vypracovaných k amnestii, ať již vznikly před jejím vyhlášením nebo po něm, anebo o sdělení, že žádná další stanoviska k amnestii vypracována nebyla".

S ohledem na uvedené tedy Nejvyšší správní soud, vázán podle § 109 odst. 3, 4 s. ř. s. rozsahem a důvody kasační stížnosti, přezkoumal rozsudek městského soudu, jakož i jemu předcházející napadené rozhodnutí žalované, pouze v rozsahu kasačních námitek týkajících se povinnosti žalované *poskytnout* stěžovateli návrh znění amnestie vypracovaný tehdejším zaměstnancem Kanceláře prezidenta republiky P. H., a dále všechny obdobné písemné *návrhy* znění amnestie vyhlášené 1. ledna 2003, a to ve všech jejich pracovních verzích. Otázkou povinnosti žalované poskytnout stěžovateli také původně v jeho žádosti požadované stanovisko Odboru legislativy a práva Kanceláře prezidenta republiky k amnestii vyhlášené dne 1. 1. 2013 a všechna obdobná stanoviska vypracovaná k amnestii, ať již vznikly před jejím vyhlášením nebo po něm, se tedy zdejší soud zabývat nemohl.

Uplatněné důvody kasační stížnosti určují svou povahou sled, v jakém se jimi Nejvyšší správní soud musí zabývat. Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil také důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto námitkou. Pokud by totiž uznal její oprávněnost, nemohl by se zabývat ostatními námitkami stěžovatele. Stěžovatel vytýká napadenému rozsudku městského soudu nepřezkoumatelnost, což odůvodňuje tím, že městský soud neprovedl jím navržené důkazy výslechem svědků. Účelem těchto výslechů dle stěžovatele nemělo být žalovanou o něčem "přesvědčovat", nýbrž vyjasnit zcela zjevné a zásadní rozpory v tvrzeních bývalých a současných zaměstnanců žalované.

K otázce odmítnutí návrhu na provedení konkrétních důkazů v soudním řízení se zdejší soud mnohokráte vyjadřoval, vycházeje rovněž z konzistentní judikatury Ústavního soudu.

Ústavní soud k otázce tzv. opomenutého důkazu uvedl, že zásadám spravedlivého procesu odpovídá nejen možnost účastníka řízení vyjádřit se k provedeným důkazům, nýbrž i navrhnout důkazy vlastní. Soud sice není povinen provést všechny navržené důkazy, avšak musí o vznesených návrzích rozhodnout. Pokud jim nevyhoví, musí ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94 (N 10/3 SbNU 51), ze dne 18. 4. 2001, sp. zn. I. ÚS 549/2000 (N 63/22 SbNU 65), ze dne 10. 4. 2001, sp. zn. II. ÚS 663/2000 (N 57/22 SbNU 19) či ze dne 25. 1. 2001,

sp. zn. IV. ÚS 67/2000 (N 17/21 SbNU 153); rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz].

Úprava dokazování je pro soudní řízení správní vtělena do ustanovení § 52 a § 77 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS, k otázce dokazování uvedl: "Ustanovení § 77 s. ř. s. zakládá nejenom pravomoc soudu dokazováním upřesnit, jaký byl skutkový stav, ze kterého správní orgán ve svém nozhodnutí vycházel, ale také pravomoc dalšími důkazy provedenými a hodnocenými nad tento rámec zjistit nový skutkový stav jako podklad pro rozhodování soudu v rámci plné jurisdikce. Přítom soud zváží rozsah doplňování dokazování tak, aby nenahrazoval činnost správního orgánu." V jiné věci zdejší soud konstatoval: "Soudem prováděné dokazování vždy musí směřovat výlučně k osvědčení skutkového stavu v době rozhodování správního orgánu; ke skutkovým novotám se zásadně nepřihlíží." (rozsudek ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006 - 99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS).

Jestliže stěžovatel v dané věci namítá, že městský soud neprovedl jím navrhované důkazy, pak nelze než uvést, že rozhodnutí o tom, které důkazy budou provedeny či nikoliv, náleželo do dispozice městského soudu. Samotnému odmítavému postoji městského soudu proto nelze ničeho vytknout. V případě, že stěžovatel provedení důkazů navrhl, bylo totiž na uvážení městského soudu, které z navržených důkazů provede (k tomu srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS).

Nenaznal-li městský soud za nezbytné provést důkazy výslechem svědků navrhované stěžovatelem, nebyl povinen je provést, měl-li za to, že má k dispozici dostatek podkladů pro rozhodnutí o věci. Městský soud byl ovšem povinen dostát své povinnosti řádně zdůvodnit, proč k provedení navržených důkazů nepřistoupil, což také učinil. Z rozsudku městského soudu je patrno, že stěžejním důvodem neprovedení navrhovaných důkazů byla jejich nadbytečnost vzhledem k žalovanou jednoznačně deklarované skutečnosti, že stěžovatelem požadovanými informacemi nedisponuje. Nadto městský soud konstatoval, že stěžovatelem označení svědci nemohou být informováni o tom, jakými informacemi žalovaná reálně disponuje, lépe než samotný ředitel odboru legislativy a práva žalované. Výjimkou by dle městského soudu mohl být současný vedoucí žalované, pan V. M., ovšem dle městského soudu bylo možné důvodně očekávat, že jmenovaný pouze potvrdí sdělení ředitele odboru legislativy a práva žalované, které sám podepsal. Dále městský soud přihlédl rovněž k tomu, že žádný ze stěžovatelem označených svědků ve svých mediálních prohlášeních, na které stěžovatel odkazuje, neuvedl, že návrh amnestie či stanovisko k ní vypracovala konkrétní osoba v rámci plnění svých úkolů zaměstnance Kanceláře prezidenta republiky a následně ho předala svému zaměstnavateli, tj. žalované, k dalšímu využití. Městský soud nevyhověl ani návrhu stěžovatele na provedení důkazu policejním spisem týkajícím se vyšetřování, zda při přípravě amnestie nebyl poskytnut úplatek, neboť pro případná vysvětlení či výpovědi osob platí totéž, co pro výpovědi již stěžovatelem označených svědků.

Určitou výtku by snad bylo možno vznést k formulaci důvodů uvedených městským soudem k neprovedení výslechu V. M., neboť nelze předjímat obsah výpovědi svědka (účastníka), aniž by byl proveden důkaz jeho výpovědí. Přes uvedenou nevhodnou formulaci zdůvodnění neprovedení této výpovědi městským soudem však nelze přehlédnout, že z kontextu této části odůvodnění rozsudku městského soudu je zřejmé, že provedení tohoto důkazu považoval městský soud za nadbytečné ve skutečnosti proto, že předmětná skutečnost již byla dostatečně prokázána sdělením ředitele odboru legislativy a práva žalované. Tento důvod je ovšem pro neprovedení tohoto důkazu městským soudem relevantní a za této situace nelze uvedený dílčí nedostatek (nepřesnou formulaci) odůvodnění napadeného rozsudku považovat za natolik závažný, že by musel bez dalšího vést ke zrušení rozsudku městského soudu.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že odůvodnění městského soudu je i ve stěžovatelem vytýkaném směru přezkoumatelné, neboť z něj dostatečně určitě vyplývají všechny důvody, které vedly městský soud k neprovedení stěžovatelem navržených důkazů.

Jinou otázkou ovšem je, zda i přes neprovedení navržených důkazů byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. U této otázky je nejprve vhodné vyjádřit se k povaze rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii.

V projednávané věci jde stěžovateli o poskytnutí informací o podkladech pro rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb. o amnestii vyhlášené dne 1. 1. 2013, jehož ústavnost, co se týče jeho čl. II, byla také zpochybněna před Ústavním soudem. K otázce ústavnosti tohoto článku se ovšem již Ústavní soud např. v nálezu ze dne 24. 9. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 14/13, vyjádřil takto: "V čl. II rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii, převažují ty znaky, které vylučují jeho soudní kontrolu. Jsou to zejména znaky "milosrdenství", "odpuštění", "zapomenutí", nepřítomnost práva či právního nároku a pojmová absence "odůvodnění", jež znemožňují, aby amnestijní rozhodnutí bylo podrobeno přezkumu podobně jako jiné akty prezidenta, u nichž se tak již stalo. Pokud je rozhodnutí o amnestii ze soudního přezkumu vyňato, je Ústavní soud k řízení o takovém návrhu nepříslušným ve smyslu § 43 odst. 1 písm. d) zákona o Ústavním soudu."

S výše uvedeným se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a dodává, že prezident republiky je v našich podmínkách součástí moci výkonné, přičemž v rámci pravomocí prezidenta republiky vymezených Ústavou je možno, ale současně i nutno, lišit ty pravomoci, které mají povahu a realizují se ve formě správních úkonů (úkonů v oblasti veřejné správy) a odpovídají postavení prezidenta jako "správního úřadu" sui generis, a ty pravomoci, které mají povahu a realizují se ve formě ústavních aktů a odpovídají postavení prezidenta jako "ústavního činitele". Z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 9. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 14/13, tedy plyne, že rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii je právě uvedeným aktem ústavním, který je nadto vyňat ze soudního přezkumu.

V této souvislosti je pro úplnost vhodné poukázat také na skutečnost, že podle čl. 63 odst. 1 písm. k) Ústavy České republiky má *výlučně prezident republiky* právo udělovat amnestii, přičemž jeho *rozhodnutí o amnestii vyžaduje* podle čl. 63 odst. 3 Ústavy ČR *ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády*. Za rozhodnutí o amnestii, které vyžaduje spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, pak odpovídá podle čl. 63 odst. 4 Ústavy ČR vláda.

V této souvislosti tedy není přiléhavá námitka stěžovatele, že by rozhodnutí o amnestii mělo existovat pouze v ústní podobě a takto by mělo být nadiktováno redaktorům Sbírky zákonů. Rozhodnutí o amnestii samozřejmě z povahy věci musí existovat v písemné podobě a musí být ve svém konečném znění podepsáno prezidentem a předsedou vlády nebo jím pověřeným členem vlády.

Při hodnocení sporné otázky, zda žalované svědčí povinnost poskytnout stěžovateli jím požadované informace, lze dále uvést, že zákonodárce při přijímání zákona č. 106/1999 Sb. vycházel z principu otevřenosti veřejné správy a rozsah informací, které mají příslušné subjekty povinnost poskytovat, koncipoval velice široce. Jak uvádí důvodová zpráva k citovanému zákonu, povinné subjekty jsou zavázány: "Především k tomu, aby zveřejňovaly základní a standardní informace o své činnosti automaticky tak, aby byly všeobecně přístupné [...] Ostatní informace, které mají k dispozici, vydají povinné subjekty na požádání žadatele, tj. každé fyzické nebo právnické osoby. Výjimkou z tohoto pravidla budou informace, jejichž poskytnutí návrh zákona výslovně vylučuje nebo v nutné míře omezuje. Jde zejména o informace, které jsou na základě zákona prohlášeny za utajované, nebo informace, které by porušily ochranu osobnosti a soukromí osob." Žadatel o informaci tak má právo na sdělení všech údajů, s nimiž povinný subjekt pracuje a jejichž poskytnutí není vyloučeno či omezeno podle § 7 až § 11 zákona

č. 106/1999 Sb. Žalovaná žádost stěžovatele o poskytnutí předmětných informací odmítla podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., přičemž současně v rozhodnutích obou stupňů uvedla, že tyto informace nemá. Důvodem neposkytnutí informace je skutečně rovněž situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007 - 56).

Podle § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se pro účely tohoto zákona informací rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Z toho vyplývá, že informační povinnost nastává pouze v případě informací reálně existujících. Oproti obecnému vnímání pojmu informace je tedy zákonné pojetí užší, neboť se vztahuje pouze na takovou informaci, která skutečně existuje, je zaznamenána a je v dispozici povinného subjektu, nikoli jakýkoli myslitelný údaj, který např. bude zaznamenán či doručen povinnému subjektu v budoucnu.

Pokud je tedy povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., musí, v souladu se zásadou dobré správy podle § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, primárně vyvinout úsilí, aby nalezl požadovanou informaci a poskytl ji žadateli. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle jakéhokoliv právního předpisu. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až 11 zákona č. 106/1999 Sb.

Po povinném subjektu tedy nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací, v tomto směru mu z povahy věci nemůže ani svědčit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost. Po povinném subjektu je ovšem nutné požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá.

Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž s přihlédnutím k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.

V projednávané věci ovšem žalovaná v napadeném rozhodnutí stěžovateli sdělila nejen to, že předmětné informace nemá, ale také uvedla, z jakého důvodu jimi nedisponuje (příslušný úkol jí nebyl prezidentem České republiky zadán, údajně mělo jít dle názoru žalované v tomto rozhodnutí o soukromou iniciativu dotyčného zaměstnance) a na základě jakých důvodů se domnívá, že je mít ani nemá.

Ze skutkových okolností projednávané věci a obsahu spisu pak i po personální obměně žalované (a poté, co se ujal funkce prezidenta republiky Miloš Zeman) vyplývá další snaha žalované o vyhledání stěžovatelem požadovaných informací. Při ústním jednání před městským soudem žalovaná sdělila, že nechala prověřit veškerou poštu a informační systém žalované a pátrala též v archivu, avšak bezúspěšně. Stejně tak ve vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatele žalovaná uvedla, že ani nezpracované archivní soubory pocházející z funkčního období

prezidenta republiky Václava Klause neobsahují žádnou listinu, která by se týkala jím vyhlášené amnestie. Žádný spis týkající se předmětné amnestie pak není obsažen ani v tzv. tajném protokolu příslušného útvaru žalované.

Při posouzení věrohodnosti nynějších tvrzení žalované, že stěžovatelem požadované informace nemá žalovaná ve své dispozici, není bez významu, že žalovaná (v předcházejícím personálním složení) již v napadeném rozhodnutí ze dne 6. 3. 2013 jako jeden z důvodů neposkytnutí stěžovatelem požadovaných informací uvedla, že nemá žádnou kopii návrhu dotčeného poradce prezidenta republiky včetně doprovodného komentáře a tuto kopii nikdy ani neměla. Žalovaná v napadeném rozhodnutí rovněž uvedla, že nemá a nikdy neměla ani obdobné písemné návrhy znění amnestie vyhlášené dne 1. 1. 2013, a to ve všech jejích pracovních verzích, protože jí nikdy prezident republiky žádný úkol tohoto typu nezadal.

Ostatně ani sám stěžovatel, jak výslovně v kasační stížnosti uvedl, nezpochybňuje závěr městského soudu, že JUDr. Václav Pelikán, současný ředitel odboru legislativy a práva žalované, při jednání městského soudu uvedl pravdivé skutečnosti, tj. že nebyly nalezeny dokumenty o předmětné amnestii prezidenta republiky, což odpovídá také nynějšímu stanovisku žalované po personální obměně.

Za této situace nemá ani Nejvyšší správní soud důvod pochybovat o tom, že žalovaná skutečně stěžovatelem požadované informace nemá, když tato skutečnost je potvrzována akty a sděleními nejen bývalých, ale i současných zaměstnanců žalované. Ze stanoviska žalované ke kasační stížnosti přitom rovněž plyne, že provedla další důkladné šetření, zda stěžovatelem požadované informace se nenacházejí v dosud nezpracovaných archivních souborech pocházejících z funkčního období prezidenta republiky Václava Klause, popř. v tajném protokolu jejího příslušného útvaru, avšak ani zde nebyly stěžovatelem požadované informace nalezeny.

V této souvislosti neshledává zdejší soud důvodnou ani námitku stěžovatele, že existuje rozpor mezi stanoviskem žalované, která mj. ve svých rozhodnutích uvedla, že požadované materiály byly "osobní korespondencí", resp. "soukromou iniciativou" určitých zaměstnanců, takové tvrzení je dle stěžovatele v rozporu s údaji ve spise, podle nichž tyto osoby měly podklady pro předmětnou amnestii prezidenta republiky Václava Klause zpracovat na jeho osobní pokyn, přičemž zároveň žalovaná trvá na tom, že žádnými podklady nedisponuje. V uvedeném vyjádření Nejvyšší správní soud bez dalšího rozpor neshledává, neboť z uvedeného s přihlédnutím ke kontextu obou rozhodnutí žalované pouze plyne, že v případě, že stěžovatelem požadované materiály byly snad skutečně někým vypracovány (což ovšem v tomto řízení prokázáno nebylo – pozn. zdejšího soudu), nedělo se tak v rámci činnosti žalované, která je z tohoto důvodu k dispozici nemá.

Ve vztahu k rozporům týkajícím se obsahu vyjádření žalované k žalobě, v němž žalovaná tvrdí, že požadované informace nemá, avšak na straně druhé uvádí: "Požadovaná informace byla podle § 6 info. zákona zveřejněna v denním tisku a v dalších písemných a elektronických médiích dne 27. dubna 2013 povinným subjektem...", se vyjádřil u jednání městského soudu JUDr. Pelikán, podle kterého tato informace neodpovídá skutečnosti, vyjádření k žalobě nezpracovával, když bylo vyhotoveno jeho předchůdkyní. JUDr. Pelikán u jednání městského soudu setrval na tom, že žalovaná předmětnými informacemi nedisponuje a rovněž věrohodně popsal, jakým způsobem informace stěžovatelem požadované vyhledával.

S ohledem na povahu stěžovatelem požadovaných informací (pracovních návrhů/konceptů), které jsou svým charakterem zcela jedinečné, nepřichází (za předpokladu, že by kdy vůbec takové návrhy existovaly, což v tomto řízení prokázáno nebylo, jak výše uvedeno) v úvahu ani možnost, že by mohly být opětovně vytvořeny a tomu případně

odpovídající povinnost žalované je opět vytvořit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 136/2014 – 41).

Za daného stavu je tedy rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu další dokazování nadbytečné, neboť je zřejmé, že žalovaná stěžovatelem nyní požadovanými informacemi nedisponuje.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů proto uzavírá, že kasační stížnost shledal nedůvodnou. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti, kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s., zamítl. O věci přitom rozhodl bez nařízení jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

VI. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 8. října 2015

JUDr. Jakub Camrda předseda senátu